

Portiekflats aan de Burgemeester de Vlugtlaan in Amsterdam Nieuw-West. In dit deel van de buurt staan nog veel jarenvijftigwoningen. FOTO PATRICK POST

STEDENBOUW Nu de bevolkingssamenstelling verandert, moet de manier waarop we wijken aanleggen meeveranderen. Dat betekent meer aandacht voor ouderen en singles, vindt de Rijksbouwmeester.

Naoorlogse woonwijk is te vaak niet meer van deze tijd

Hanne Obbink
REDACTIE BINNENLAND

Veel woonwijken die na de Tweede Wereldoorlog zijn gebouwd, zijn niet meer bij de tijd. Ze zijn grotendeels gebouwd voor doorsneegezinnen: vader, moeder, twee kinderen. Maar tegenwoordig bestaat de Nederlandse bevolking voor bijna 40 procent uit eenpersoonshuishoudens. Ook op het toenemend aantal ouderen zijn deze wijken niet berekend.

Dat zegt Floris Alkemade, als Rijksbouwmeester de belangrijkste adviseur van de regering op het gebied van architectuur en stedenbouw. Bijna driekwart van de Nederlandse woningen staat in zulke wijken. Die moeten grondig aangepakt worden om er weer een goede leefomgeving van te maken, ook voor ouderen en andere kwetsbare groepen. Alkemade schrijft later deze maand een prijsvraag uit voor ontwerpen die 'toekomstbestendige' wijken moeten opleveren.

Van ouderen wordt verwacht dat ze steeds langer zelfstandig blijven wonen, betoogt Alkemade. Maar dat kan alleen als ook wie slecht ter been is in de buurt boodschappen kan doen en een huisarts op loopafstand heeft. "Alleen al een iets te hoge stoepwand kan voor ouderen een barrière zijn om

naar buiten te gaan."

Maar het gaat Alkemade lang niet alleen om zaken als stoepranden of trapliften. In de wijken die hij op het oog heeft, zijn sociale netwerken – via de kerk, via burens, via verenigingen – vaak weggefallen en dat werkt vereenzaming in de hand. Verschillende bevolkingsgroepen leven er langs elkaar heen. "Dit soort wijken heeft dus baat bij een nieuw soort buitenruimte waar mensen elkaar weer kunnen ontmoeten, bijvoorbeeld in woningen rond hofjes."

Of het nu om wijken vol jarenvijftigportiekflats gaat, om bloemkool-

Van ouderen wordt verwacht dat ze steeds langer zelfstandig blijven wonen

OVER DERTIG JAAR OPNIEUW VEROUDERD?

Wees zuinig op de naoorlogse wijken. **Ga niet slopen** en bouwen om te ontdekken dat ze over dertig jaar opnieuw verouderd zijn. Dat pleidooi stelt stedenbouwkundige Wouter Veldhuis tegenover de inzichten van de Rijksbouwmeester. Hij schreef mee aan het onlangs verschenen boek 'Nieuw-West, parkstad of stadswijk'. Het Amsterdamse Nieuw-West is zo'n naoorlogse wijk. Juist ingrepen die wijken als Nieuw-West moesten verbeteren, pakken soms slecht uit

voor ouderen. "Ziekenhuizen en verzorgingshuizen staan vaak in dit soort wijken", zegt Veldhuis. "Maar vooral die verzorgingshuizen worden vaak gesloopt, om plaats te maken voor woningen. En dan verdwijnen dus ook de biljartzaal en de koffiekamer." Veel groen in naoorlogse wijken heeft z'n functie verloren, vindt ook Veldhuis. "Kijk of je het **een nieuwe functie** kunt geven. De gemeente verwaarloost vaak het groen. Maak je er een moestuintje van, dan wordt ook dat weer een ontmoetingsplek."

wijken uit de jaren zeventig of vinewijken uit de jaren negentig, alle zijn zij 'monofunctioneel', zegt Alkemade. Ze zijn alleen geschikt als woonwijk. Maar in de toekomst moet minstens ook zorg er een plaats krijgen. Juist die behoefte aan zorg kan een hefboom voor verbeteringen zijn, hoopt Alkemade. Daarnaast moeten ook combinaties van wonen en werken mogelijk worden in deze wijken.

Eén recept is er niet. Sommige wijken zijn zo ruim opgezet dat er 'wezenloze tussenruimtes zijn ontstaan die afstand en vervreemding scheppen', zegt Alkemade. Zo'n wijk gaat erop vooruit als ze dichter bebouwd wordt. Elders moet misschien juist nieuwe pleinen worden aangelegd of kan het helpen een blok te slopen om delen van de wijk met elkaar te verbinden.

Het karakter van zulke wijken zal veranderen, tot verdriet van stedenbouwkundigen die hechten aan architectonische geschiedenis. Maar, zegt Alkemade, kijk naar de historische binnensteden. "Die zijn van generatie op generatie aangepast en juist daarvoor zijn ze interessant en prettig om in te leven." In de prijsvraag worden wijken in Almere, Groningen, Rotterdam en Sittard-Geleen als proefgebieden aangepakt. De ingediende ontwerpen moeten ontwikkelingen ook elders in het land stimuleren.

VERKIEZINGEN

Krol verwacht plek aan formatietafel

50Plus-voorman Henk Krol verwacht dat hij een woordje kan gaan meespreken bij de formatie van een nieuw kabinet, na de verkiezingen in maart. "Ik verwacht zeker dat ik aan de formatietafel ga zitten en ik verheug me daar zeer op", zei Krol in het tv-programma 'WNL op Zondag'. Hij zegt dat hij vooraf geen enkele partij uitsluit om mee samen te werken, ook de PVV van Geert Wilders niet. De partij van Krol staat op een virtuele elf zetels in de jongste peiling van Maurice de Hond. 50Plus heeft op dit moment één Kamerzetel. ANP

NUNSPEET

Toedracht kidnap nog onduidelijk

De politie zoekt nog steeds naar de auto van de man die vrijdag in Nunspeet werd ontvoerd. Over zijn zwarte Mercedes Benz zijn tot nu toe geen tips binnengekomen, aldus een politiewoordvoerder. Er is nog niemand aangehouden voor betrokkenheid bij de ontvoering. Het is onduidelijk wat er precies is gebeurd. De 53-jarige man werd onder dwang uit zijn auto gehaald en meegenomen in een andere auto. Hij meldde zich vrijdagavond zelf weer bij zijn huis. Hij is verhoord, zonder dat dit wat opleverde. ANP

SAMENWERKING

Benelux-premiers samen in Tunesië

Voor de eerste keer brengen de premiers van Nederland, België en Luxemburg gezamenlijk als Benelux een bezoek aan een land buiten Europa. Zij zijn van zondag tot en met dinsdag in Tunesië. Het Benelux-trio gaat in het Noord-Afrikaanse land kijken naar mogelijkheden voor verdere samenwerking, bijvoorbeeld economisch maar ook op het gebied van veiligheid. Premier Mark Rutte noemt de gezamenlijke missie een bewijs dat de Benelux werkt. Zij spreken met president Essebsi en minister-president Chahed. ANP

SNELHEIDSDUIVEL

Dronken bestuurder slalomt over A12

Een automobilist onder invloed heeft in de nacht van zaterdag op zondag voor gevaarlijke situaties gezorgd op de A12. Bij Ede negeerde de man een stopteken van de politie en ging er met hoge snelheid vandoor. Hij maakte volgens de politie daarna levensgevaarlijke manoeuvres alsof hij zich in een computerspel waande. In zijn auto zonder licht haalde hij voertuigen over de vluchtstrook in, passeerde al slalommend het verkeer en trapte vol op de rem. In Duitsland kon de auto toch klem worden gereden. ANP